

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 6C/169/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5612212452
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Žišková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2014:5612212452.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš, samosudkyňou JUDr. Ivetou Žiškovou, v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Údernícka 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Údernícka 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporcom v 1. rade U. S., D.. XX. XX. XXXX, N. C. XX, A., v 2. rade L. S., D.. XX. XX. XXXX, N. C. XX, A., v konaní o zaplatenie 4 136,85 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Návrh sa z a m i e t a.
Účastníci n e m a j ú právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom na začatie konania, doručeným súdu dňa 09. 11. 2012, uplatnil navrhovateľ voči odporcom v 1. a 2. rade pohľadávku 4 136,85 eur, úrok z omeškania 90,28 eur, ročný úrok z omeškania 9 % ročne zo sumy 3 056,84 eur od 21. 01. 2010 do zaplatenia a náhradu trov konania. Návrh odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 23. 09. 2009 medzi ním a postupcom GE Money, a. s., Bottova 7, Bratislava, došlo k postúpeniu pohľadávky, ktorú uplatnil v tomto konaní. Dňa 12. 10. 2007 uzatvoril postupca, v zastúpení obchodného zástupcu, s odporcom Zmluvu o úvere č. 1118717810, na základe ktorej poskytol odporcovi úver 3 319,39 eur. Odporca sa zaviazal tieto finančné prostriedky uhrádzať v pravidelných mesačných splátkach riadne a včas. Odporca však dlh nesplácal riadne a k postúpeniu pohľadávky predstavovala táto 4 156,85 eur a pozostávala z istiny 3 076,84 eur, riadne úroku 925,72 eur, zmluvnej pokuty 67,72 eur a poplatkov 86,57 eur. Nakoľko odporca bol v zmysle obchodných podmienok v omeškani s platením viac ako troch splátok, došlo k zosplatneniu úveru a to ku dňu, keď v platobnej histórii je uvedená položka s názvom „zrieknutie sa budúceho poplatku za vedenie účtu“, čím bola platnosť Zmluvy v súlade so zmluvnými ustanoveniami ukončená. Odporkyňa v 2. rade uznala vyššie uvedený záväzok v dohode o uznaní záväzku, čím pristúpila k záväzku podľa § 533 a nasl. zákona č. 40/64 Zb. a odporca zároveň uznal aj náklady inkasného konania, ktoré si navrhovateľ v tomto konaní neuplatnil.

Prvostupňový súd vo veci rozhodol rozsudkom 6C/169/2012-46 zo dňa 09. 04. 2013 tak, že návrh zamietol z dôvodu vznesenie námietky premlčania. Na základe odvolania, ktoré podal navrhovateľ proti tomuto rozsudku, Krajský súd v Žiline uznesením 10Co/368/2013-60 zo dňa 04. 09. 2013 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd nariadil prvostupňovému súdu skúmať lehotu splatnosti úveru a vysporiadať sa so vznesenou námietkou premlčania. Súčasne poukázal na aktuálnu aplikačnú prax v oblasti spotrebiteľského práva a to na nekalú obchodnú prax.

Navrhovateľ na podanom návrhu zotrval, pričom sa odvolal na dôvody odvolania, ktoré podal proti prvému rozsudku tunajšieho súdu. Poukázal na ustanovenie § 533 Občianskeho zákonníka, keď predpokladom pristúpenia k záväzku je Dohoda uzatvorená medzi veriteľom a osobou pristupujúcou

k záväzku, ktorej obsahom je záväzok tretej osoby splniť za dlžníka jeho peňažný dlh veriteľovi. Dňa 21. 07. 2010 odporca v 2. rade podpísal Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, prostredníctvom ktorej pristúpil k záväzku a uznal záväzok vzniknutý zo Zmluvy o úvere č. 1118717810 s pôvodným veriteľom GE Money, a. s. vo výške 3 056,84 eur. Táto Dohoda spája všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť pristúpenia a uznania dlhu, teda písomnú formu, vyplývajúcu z nej dôvod vzniku pohľadávky, výška pohľadávky a prísľub dlžníka tento dlh zaplatiť.

Odporcovia s návrhom nesúhlasili keď uviedli, že si nezobrali úver 200 000,-Sk, ale len 100 000,-Sk. Uznali, že nesplatili dlh v zmysle dojednaných podmienok z dôvodu, že odporca v 1. rade prišiel o zamestnanie, nezamestnaná bola aj odporkyňa v 2. rade, pričom právny predchodca navrhovateľa na žiadosť odporkyne v 2. rade, aby sa vec riešila prípadne z poistenia, ktoré bolo súčasne uzavreté nereagoval s odôvodnením, že v zmluvnom vzťahu nie je odporkyňa v 2. rade, ale odporca v 1. rade. Obidvaja odporcovia z opatrnosti vzniesli námietku premlčania. Odporkyňa v 2. rade uviedla, že pri podpisovaní Dohody dňa 21. 07. 2010 nemienila pristúpiť k dlhu, ktorý je predmetom tohto konania, ale sa zaviazala za svojho syna U. S., že on bude splácať iný úver, ktorý mal v spoločnosti GE Money.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že dňa 11. 10. 2007 odporca v 1. rade uzavrel so spoločnosťou GE Money, a. s., Bratislava, IČO: 17324220, Zmluvu o úvere a ďalších úverových produktoch, na základe ktorej odporcovi v 1. rade mala byť poskytnutá expres pôžička vo výške 200 000,-Sk a dojednaných 72 splátok po 4 419,-Sk. Na listine predloženej navrhovateľom nie je uvedené číslo Zmluvy o úvere - je tam vyznačené iba číslo OM 02000064 a rukou dopísané číslo 1482890. Číslo Zmluvy o úvere označenej v návrhu (1118717810) je uvedené v listine vyhotovenej navrhovateľom a označenej ako „Platobná história“. V zmysle údajov uvedených v tejto platobnej histórii odporcovi v 1. rade bola dňa 12. 10. 2007 poskytnutá čiastka 100 000,-Sk. Platbami vo výške 2 069,-Sk boli poukázané splátky tohto úveru dňa 19. 11. 2007, 19. 12. 2007, 19. 01. 2008 a 19. 02. 2008. V dňoch 21. 04. 2008, 20. 05. 2008, 19. 06. 2008 a 21. 07. 2008 na úhradu úveru boli poukázané splátky po 2 193,-Sk. Dňom 18. 10. 2008 veriteľ GE Money, a. s. zosplatnil úver, keď podľa jeho vlastného tvrdenia zosplatnenie v platobnej histórii vyznačil textom „zrieknutie sa budúceho poplatku za vedenie účtu“. Po zosplatnení boli poukázané ešte 3 ďalšie splátky na úhradu poskytnutého úveru a to dňa 19. 11. 2008 a 19. 12. 2008 po 2 193,-Sk a dňa 19. 03. 2009 vo výške 72,79 Sk. Pôvodný veriteľ oznámil odporcovi v 1. rade listom zo dňa 23. 09. 2009, že pohľadávka, ktorú voči nemu eviduje na základe Zmluvy o úvere č. 1118717810, bola postúpená navrhovateľovi - oznámenie o postúpení pohľadávky navrhovateľ zaslal odporcovi doporučeným listom odovzdaným na poštovú prepravu dňa 02. 10. 2009. Dňa 21. 07. 2010 navrhovateľ (v jeho mene konal S. H.) uzavrel s odporkyňou v 2. rade Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, číslo spisu 1498718, na základe Zmluvy č. 1118717810 zo dňa 12. 10. 2007 (ďalej len „Dohoda“). V listine obsahujúcej Dohodu bol vyplnený iba prvý a druhý bod a v záverečných ustanoveniach iba dátum a deň vyhotovenia. Podľa textu Dohody odporkyňa v 2. rade pristúpila k záväzku podľa § 533 a nasl. Občianskeho zákonníka a uznala záväzok vo výške 3 056,84 eur a náklady inkasného konania vo výške 150,-eur. Bod 3 Dohody vyplnený nebol.

Navrhovateľ sa návrhom domáhal priznania istiny 4 136,85 eur s príslušenstvom voči dvom odporcom a nakoľko neurčil podiely v akých žiada nárok voči odporcovi v 1. rade a odporkyňi v 2. rade platí, s poukazom na ustanovenie § 511 ods. 2 Občianskeho zákonníka, že voči každému z odporcov žiadal priznať polovicu uplatneného nároku.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „Obč. zák.“) právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964%20Zb.%2523101-110'&ucin-k-dni='30.12.9999'>). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Obč. zák. pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 Obč. zák. ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964%20Zb.%2523565'&ucin-k-dni='30.12.9999'>), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Vzhľadom k tomu, že odporcovia v 1. a 2. rade vzniesli námietku premlčania súd skúmal, či pohľadávka navrhovateľa bola premlčaná v čase začatia konania (v zmysle ust. § 82 ods. 1 O. s. p. sa konanie začalo dňom 09. 11. 2012).

Zmluvu o úvere uzatvoril odporca v 1. rade dňa 21. 07. 2010, pričom veriteľ (právny predchodca navrhovateľa) zosplatnil celý dlh ku dňu 18. 10. 2008. Riadil sa pritom vlastnými obchodnými podmienkami pre úver a vydávanie a používanie platobnej karty (Obchodné podmienky), kde v časti 7 - Predčasné splatenie a ukončenie zmluvy, stanovil v bode 7.3: „MTS (veriteľ) je oprávnený požadovať okamžité predčasné splatenie všetkých čiastok dlžných ZK (zákazníkom - fyzickou osobou) podľa ZÚ (zmluva o úvere) v prípade, že nastane ktorákoľvek z nasledujúcich skutočností: (I) ZK porušuje ZU, najmä ak bol v omeškaní s plnením viac ako troch splátok zároveň, (II) ...“. Navrhovateľ teda v súlade s vlastnými podmienkami zosplatnil dlh po tom, čo odporca bol v omeškaní s tromi splátkami - z platobnej histórie vyplýva, že odporca v 1. rade ako dlžník, neuhradil splátku v mesiacoch marec, august a september 2008. V Zmluve o úvere bola dojednaná splatnosť jednotlivých splátok k 9. dňu v mesiaci, pričom z platobnej histórie vyplýva, že ani jeden mesiac splátka nebola poukázaná v lehote splatnosti. V zmysle obchodných podmienok navrhovateľ (resp. jeho právny predchodca) bol preto oprávnený zosplatniť celý dlh dňom 10. 10. 2008. K zosplatneniu pristúpil dňom 18. 10. 2008, takže najneskôr od tohto okamihu začala plynúť zákonná 3-ročná lehota na uplatnenie dlžnej čiastky. Zosplatneným sa totiž stal celý dlh splatným naraz. Odporca v 1. rade dlh nikdy písomne neuznal, pričom nárok uplatnil navrhovateľ až dňa 09. 11. 2012, teda po uplynutí zákonnej 3-ročnej premlčacej doby. Odporca v 1. rade sa premlčania dovolal, a potom v súlade s ustanovením § 100 ods. 1 posledná veta Občianskeho zákonníka nebolo možné navrhovateľovi priznať nárok, ktorý voči odporcovi uplatnil v tomto konaní.

Odporkyňa v 2. rade nebola dlžníčkou zo Zmluvy o úvere. Voči nej navrhovateľ uplatňoval nárok iba na základe Dohody, ktorú považoval za dohodu o pristúpení záväzku v zmysle § 533 Občianskeho zákonníka, ako aj dohody o uznaní dlhu.

Podľa § 533 Obč. zák. kto bez súhlasu dlžníka dohodne písomne s veriteľom, že splní za dlžníka jeho peňažný záväzok, stáva sa dlžníkom popri pôvodnom dlžníkovi a obaja dlžníci sú zaviazaní spoločne a nerozdielne. Ustanovenie § 531 ods. 4 tu platí obdobne.

Podľa § 531 ods. 4 Obč. zák. námietky, ktoré má voči veriteľovi pôvodný dlžník, môže uplatniť aj osoba, ktorá dlh prevzala.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že pokiaľ by došlo k platnému pristúpeniu k záväzku v zmysle § 533 Obč. zák., obidvaja odporcovia by boli zaviazaní spoločne a nerozdielne - navrhovateľ však napriek tomu žiadal voči každému z odporcov priznanie len polovicu dlžnej sumy. K tomu, aby došlo k platnému pristúpeniu k záväzku zo strany odporkyne v 2. rade však bolo nevyhnutné, aby odporkyňa v 2. rade bola prehlásila, že za odporcu v 1. rade splatí jeho dlh. V predloženej Dohode však takýto údaj uvedený nie je, keď v bode 1.3 je iba uvedené, že odporkyňa v 2. rade pristupuje k záväzku. Odporkyňa v 2. rade nie je osobou práva znalou a k tomu, aby sa jednalo o platný právny úkon, musela by jednoznačným spôsobom prehlásiť, že splní dlh odporcu v 1. rade. Preto by bolo žiaduce aby navrhovateľ, ktorý sám vypracoval tlačivo, minimálne vyznačil do listiny text zákona a nie len označenie paragrafu. Navyše bod 3 Dohody, z ktorého by bolo možné vyvodiť, že osoba podpisujúca listinu berie na seba záväzok splatiť dlh, nebol vôbec vyplnený. Z výpovede odporkyne v 2. rade pritom vyplýva, že vôbec nemienila prevziať akúkoľvek zodpovednosť za tento úver, pretože bola presvedčená, že sa jedná o úver jej syna a nie odporcu v 1. rade. Potom podpísaním dohody odporkyňa nepristúpila platne k záväzku odporcu v 1. rade.

Podľa § 558 Obč. zák. ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len tak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

Nakoľko v zmysle citovaného ustanovenia je možné uznať iba vlastný dlh a odporkyňa v 2. rade vo vzťahu k právnemu predchodcovi navrhovateľa nebola dlžníčkou (nepristúpila platne k záväzku), uzavretím Dohody nemohli nastať účinky uznania dlhu v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka.

Odhliadnuc od toho však súd Dohodu vyhodnotil ako neplatný právny úkon. Navrhovateľ odvodzuje totiž svoj nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, a potom podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o

ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 o priestupkoch v znení neskorších predpisov, majú odporcovia právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Dohoda nadväzovala na spotrebiteľskú zmluvu, a preto treba aplikovať na právny úkon uznania dlhu aj ustanovenia spotrebiteľského charakteru. Dohoda bola obsiahnutá na tlačive vyhotovenom navrhovateľom, ktorého obsah odporkyňa v 2. rade nemala možnosť ovplyvniť. Potom v zmysle ustanovenia § 53 ods. 2 Obč. zák. nejde o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie. Navyše bod 3 Dohody označený ako „Forma splatenia záväzku“ nebol vôbec vyplnený, teda neboli vyplnené kolónky o výške splátok, dátume splátok ani dátume prvej splátky, a potom odporkyňa v 2. rade mohla dôvodne predpokladať, že táto časť Dohody sa na ňu nevzťahuje. V čase podpisovania listiny nebola ešte premlčaná pohľadávka a napriek tomu navrhovateľ práve do čl. 3 Dohody zakomponoval drobným písmom medzi ostatné dojednania aj text, že osoba uvedená v bode 1.2 alebo 1.3. (t. j. dlžník alebo osoba prístupujúca k záväzku) vyhlasujú, že majú vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Odporkyňa v 2. rade nemala vedomosť o tom, že podpísaním listiny dochádza k predĺženiu premlčacej doby na 10 rokov. Skutočnosť, že odporkyňa v 2. rade nebola dlžníčkou, nevedela o akú zmluvu o úvere sa jedná a napriek tomu jej bola daná k podpisu Dohoda, došlo zo strany navrhovateľa k nekalej obchodnej praktike. Potom uzavretie takejto Dohody nemožno považovať za platný právny úkon, pretože obchádza zákon a prieči sa dobrým mravom. Uzavretím Dohody preto nenastali účinky uznania ani prístúpenia k záväzku, ktorý je predmetom tohto konania.

Podľa § 558 Obč. zák. ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len tak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody mal súd preukázané, že navrhovateľ zosplatnil dlh dňom 18. 10. 2008, kedy sa stal celý dlh splatným naraz. Od tohto okamihu začala plynúť zákonná 3-ročná premlčacia doba, ktorá uplynula dňom 18. 10. 2011. Návrh na súd bol podaný dňa 09. 11. 2012, teda po uplynutí zákonnej premlčacej doby. Odporca v 1. rade dlh nikdy neuznal písomne a nakoľko sa dovoľal premlčania, nebolo možné voči nemu nárok priznať. Odporkyňa v 2. rade síce podpísala Dohodu dňa 21. 07. 2010 (teda v čase, keď ešte nebol dlh premlčaný), ale z dôvodov uvedených vyššie sa jedná o právny úkon, ktorý je neplatný, a preto odporkyňa nie je povinná splatiť dlh. Súd preto návrh zamietol aj voči odporkyňi v 2. rade.

Náhradu trov konania si uplatnil navrhovateľ, ktorý však nebol v konaní úspešný. Odporcovia si náhradu trov konania neuplatnili a potom súd rozhodol, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p., v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p., odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.